

Jeugdagenda Steenwijkerland

Januari 2008 – januari 2011

Deze Jeugdagenda is tot stand gekomen samen met jongeren, ouders, professionals. Zij hebben hun ideeën gegeven door deelname aan de Jeugdkaart, of via bijdragen middels gesprekken. Tijdens de werkconferentie op 27 september 2007 zijn de belangrijke thema's voor jeugdbeleid geïdentificeerd en aanbevelingen gedaan door een brede groep van betrokkenen bij de jeugd in Steenwijkerland. Deze Jeugdagenda is de weerslag van onze afspraken met onze partners op het terrein van jeugdbeleid. Het is een dynamisch document. Jaarlijks wordt het geëvalueerd en vernieuwd.

*Peter van der Terp
wethouder Jeugd*

*Wout de Vries
wethouder Onderwijs*

Samenvatting

In de Jeugdagenda Steenwijkerland geven wij, samen met jongeren, ouders en professionals, richting aan ons jeugdbeleid en geven we aan welke resultaten we willen behalen. Het jeugdbeleid is gericht op alle kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar en hun ouders/verzorgers in Steenwijkerland. Jaarlijks zal deze Jeugdagenda worden geëvalueerd en aangepast aan recente inzichten en ontwikkelingen.

De gemeente heeft voor het jeugdbeleid onderstaande missie geformuleerd die de koers bepaalt voor de komende vier jaar (2008-2011):

De gemeente Steenwijkerland stimuleert en helpt jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar om op te groeien tot maatschappelijk zelfstandige mensen, die op een positieve wijze deelnemen aan de samenleving. Jongeren zijn in staat zelf hun problemen aan te pakken en - al dan niet met hulp van anderen - op te lossen. De gemeente gaat daarover met jongeren in gesprek op die plekken waar jongeren zich bevinden.

Daarbij hanteren we de volgende drie ontwikkellijnen:

1. Alle kinderen groeien gezond en veilig op
2. Alle kinderen ontwikkelen hun talenten en hebben plezier
3. Alle kinderen dragen hun steentje bij aan de maatschappij en zijn goed voorbereid op hun toekomst.

Deze ontwikkellijnen zijn uitgewerkt in speerpunten, doelen en activiteiten. Een overzicht is weergegeven in hoofdstuk vier.

Recente ontwikkelingen in het jeugdbeleid vragen een herijking van de bestaande overlegstructuur en van de gemeente een sterke regierol. Dit betekent dat wij een aantal aanpassingen in de huidige structuur willen aanbrengen die gericht zijn op het vormgeven van de gemeentelijke regierol en op het maken van een helder onderscheid tussen het bestuurlijk, het beleids- en het uitvoerend niveau.

Communicatie en goede toegankelijke informatie is een voorwaarde voor het succesvol ten uitvoer brengen van de Jeugdagenda. Dit loopt vaak mondeling via het netwerk waar professionals of organisaties onderdeel van zijn. Als aanvulling daarop en ter vergroting van de toegankelijkheid zal een website worden ontwikkeld. Daarnaast zal twee keer per jaar een breed overleg gevoerd worden waarbij uitwisseling en deskundigheidsbevordering centraal staat.

Veel professionals en organisaties zijn betrokken bij het jeugdbeleid. Daarnaast worden er ook activiteiten ontwikkeld om ouders en de jongeren zelf bij het jeugdbeleid te betrekken.

De resultaten van ons jeugdbeleid, alsmede de situatie van de jeugd in onze gemeente zullen gebundeld worden in één jeugdmonitor.

Inhoudsopgave

	Blz.
Samenvatting	2
1. Inleiding	4
2. Missie	5
3. Visie	5
4. Regie van het jeugdbeleid	6
5. Speerpunten, doelen en activiteiten 2008-2011	11
6. Financiën	

Bijlage: De jeugd van nu: een verkenning van de huidige situatie

1. Inleiding

In Steenwijkerland groeien de meeste kinderen gezond op en komen goed terecht in de maatschappij. Het is de taak van de gemeente om op lokaal niveau voorwaarden te scheppen en de partijen goed te laten samenwerken zodat het kind of de jongere dit doel kan realiseren.

In de Jeugdagenda Steenwijkerland geven wij, samen met jongeren, ouders en professionals, richting aan ons jeugdbeleid en geven we aan welke resultaten we willen behalen.

Het jeugdbeleid is gericht op alle kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar en hun ouders/verzorgers in Steenwijkerland.

Deze Jeugdagenda wordt jaarlijks geëvalueerd en aangepast aan recente inzichten en ontwikkelingen.

Er is een aantal redenen voor de ontwikkeling van deze Jeugdagenda, namelijk:

- de ambitie van het college;
- landelijke ontwikkelingen op het terrein van onderwijs, welzijn, (gezondheids)zorg en werk zoals:
 - de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning;
 - de opdracht van de minister van Jeugd en Gezin om in elke gemeente minimaal één Centrum voor Jeugd en Gezin te ontwikkelen;
- de gewijzigde Wet ten aanzien van onderwijsachterstanden en de Lokale Educatieve Agenda;
- hiermee samenhangende veranderingen in regelgeving en de daaruit voortvloeiende taken op lokaal niveau;
- de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de regie van het jeugdbeleid en de noodzaak om een heldere structuur te creëren in verband met de vele actoren en diverse financiële stromen.

Op 27 september 2007 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden over het jeugdbeleid in Steenwijkerland. Een brede groep betrokkenen bij het jeugdbeleid heeft zich gebogen over jeugdproblemen en mogelijke oplossingen aangedragen.

Recent zijn twee onderzoeken afgerond:

- Prachtjongeren met preventie – 18 juni 2007
- Jeugdkaart Steenwijkerland – september 2007

Voor dit laatste onderzoek hebben ook jongeren en ouders hun mening kunnen geven.

Tevens werken scholen in het kader van onderwijsachterstanden beleid reeds een aantal jaren met de OAB – taalmonitor. De GGD ontwikkelt voor de gemeente de gezondheidsmonitor.

Op basis van deze onderzoeken en op basis van de uitkomsten van 27 september 2007 zijn de thema's uitgewerkt tot de Jeugdagenda. In de Jeugdagenda staan de gezamenlijke ambities van gemeente en partners.

2. Missie

De gemeente heeft voor het jeugdbeleid onderstaande missie geformuleerd die de koers bepaalt voor de komende vier jaar (2008-2012):

De gemeente Steenwijkerland stimuleert en helpt jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar om op te groeien tot maatschappelijk zelfstandige mensen, die op een positieve wijze deelnemen aan de samenleving. Jongeren zijn in staat zelf hun problemen aan te pakken en - al dan niet met hulp van anderen - op te lossen. De gemeente gaat daarover met jongeren in gesprek op die plekken waar jongeren zich bevinden.

Daarbij hanteren we de volgende drie ontwikkellijnen:

4. Alle kinderen groeien gezond en veilig op
5. Alle kinderen ontwikkelen hun talenten en hebben plezier
6. Alle kinderen dragen hun steentje bij aan de maatschappij en zijn goed voorbereid op hun toekomst.

Deze ontwikkellijnen komen voor uit het Verdrag van de Rechten voor het kind en zijn tevens in lijn met het landelijk beleid van de Minister voor Jeugd en Gezin.

Op deze ontwikkellijnen formuleren we speerpunten en doelen voor beleid.

3. Visie

Jongeren zijn belangrijk, voor nu en voor de toekomst. Jongeren houden de samenleving actief, vitaal en toekomstgericht. Jongeren hebben de nieuwe trends, nieuwe ontwikkelingen en nieuwe mogelijkheden als vanzelfsprekend in zich. De jongeren van nu hebben via internet toegang tot alle delen van de wereld. Voor jongeren is de wereld plat: zij hebben even gemakkelijk contact met mensen in andere werelddelen, als met hun leeftijdsgenoten in Steenwijkerland. Dit biedt voor veel jongeren veel kansen maar het vraagt ook veel van ze. Een overvloed aan informatie, reclame en mogelijkheden vraagt dat jongeren dagelijks zelf veel keuzes maken, moeten weten wat ze willen en waar ze naar toe willen in het leven. De kansen kennen soms ook grote risico's op financieel-, gezondheids-, sociaal en geestelijk gebied.

Voor alle kinderen en jongeren gelden een aantal basisomstandigheden die voorwaarde zijn voor hun opgroeien naar volwassenheid. De oude regels van rust, reinheid en regelmaat zijn vandaag de dag nog steeds actueel, al zijn de omstandigheden anders dan 30 jaar geleden. Gezonde regelmatige voeding, goed slapen, hygiëne en kleding zijn voor alle kinderen van levensbelang. Kinderen en jongeren moeten kunnen opgroeien in een veilige thuisomgeving zonder geestelijk en lichamelijk geweld, met vertrouwen in hun ouders/begeleiders en anderen in hun directe omgeving.

Kinderen moeten de ruimte hebben om te kunnen spelen en om hun eigen leefwereld te kunnen ontdekken. Zij zijn onder andere gebaat bij goede kinderopvang- en peuterspeelzaalvoorzieningen. Jongeren moeten de ruimte hebben elkaar te ontmoeten zonder ouders/begeleiders, de ruimte krijgen om de wereld te verkennen en hun eigen identiteit daarin te vinden. Hiervoor is onderwijs nodig dat aansluit op de moderne wereld, de wereld van de jongeren. Onderwijs dat hen naast informatie, kennis en ervaring, helpt dagelijks de goede keuzes te maken, hun eigen levensweg te ontdekken en een positieve bijdrage te leveren aan de samenleving. Ook organisaties in de buurt of

omgeving zoals vrijetijdsorganisaties kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Zelfredzaamheid is hier de kern. Jongeren en hun ouders zijn hier in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor.

Natuurlijk is deze zelfredzaamheid bij jongeren op een heel andere manier aan de orde dan bij een baby of peuter, die in hoge mate afhankelijk is van zijn ouders/begeleiders, dan bij een puber van 14 jaar. Maar ook een peuter van drie leert wat het is om dingen samen te doen, te delen, te vallen en weer op te staan. Niet alle ouders zijn in staat hun kinderen goed voor te bereiden op hun zelfredzaamheid en hen te ondersteunen zodat zij een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Soms is ook een lichamelijk of verstandelijke beperking een belemmering of willen jongeren niet erkennen dat zij problemen hebben en hulp nodig hebben. Waar zelfredzaamheid niet mogelijk is, zullen voorzieningen nodig zijn. Soms regelen ouders of jongeren die voorzieningen zelf, soms hebben zij daarbij steun nodig. Voor anderen geldt dat zij kunnen leren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. De hulp aan hen zal er op gericht moeten zijn dat zij zo snel mogelijk wel zelfredzaam zijn en op eigen kracht opgroeien tot zelfstandige burgers. Jongeren en hun ouders blijven hiermee eerstverantwoordelijk voor het opgroeien naar volwassenheid maar daar waar problemen (dreigen te) ontstaan moet hulp geboden worden. De gemeente biedt – in afstemming met instellingen binnen het jeugdbeleid – deze hulp vanuit haar verantwoordelijkheid voor het integraal preventief jeugdbeleid.

De fysieke en sociale ruimte rondom de plek waar kinderen wonen en de omgeving daaromheen, blijken van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen. Kinderen moeten de ruimte hebben om zich daarin te kunnen ontwikkelen en om te leren omgaan met anderen. Als die ruimte er niet is, of op een verkeerde manier is ingevuld, kan dit ongunstige gevolgen hebben voor opvoeden en opgroeien.

Bovenstaande missie en visie geven aan dat de gemeente kinderen en jongeren wil faciliteren en helpen om op te groeien tot maatschappelijk zelfstandige mensen die op een positieve wijze deelnemen aan de samenleving en ouders daarbij ondersteunen wanneer dit nodig is. Het kind en de jongere staat daarbij centraal en is verstrekpunt voor hulp en facilitering. Mèt de jeugd in plaats van óver de jeugd. Het opgroeien tot zelfstandigheid en medeverantwoordelijk van kinderen en jongeren versterken en hen op een positieve manier laten participeren aan de samenleving. Dit betekent dat niet de school, niet de hulpverlening en niet het jeugdwerk uitgangspunt is, maar de kinderen en jongeren zelf. Dat is de kern van het jeugdbeleid van de gemeente Steenwijkerland.

4. Regie van het jeugdbeleid

Afgelopen jaren is in de gemeente Steenwijkerland met de Kansstructuur gewerkt: PION. Deze overlegstructuur voor jeugdbeleid heeft gezorgd voor afstemming en uitwisseling van werkzaamheden van de betrokken organisaties. Het creëren van een gezamenlijk draagvlak en informatie-uitwisseling is een belangrijk resultaat van deze Kansstructuur. De recente ontwikkelingen in het jeugdbeleid, zoals de komst van het Centrum voor Jeugd en Gezin, vragen een herijking van deze overlegstructuur en van de gemeente een sterke regierol. Dit betekent dat wij een aantal aanpassingen in de huidige structuur willen aanbrengen die met name gericht zijn op het vormgeven van de gemeentelijke regierol en op het maken van een helder onderscheid tussen het bestuurlijk, het beleids- en het uitvoerend niveau. De goede elementen van de PION structuur zoals informatie-uitwisseling, afstemming en het creëren van een breed draagvlak onder de partners willen wij behouden. Gemeentelijke regie betekent dat de gemeente faciliteert en er

voor zorg draagt dat professionals rondom een kind goed samenwerken waardoor het kind en de ouders, indien nodig, adequaat steun krijgen en geholpen worden bij het opvoeden en opgroeien. De afspraken tussen de partijen moeten helder, eenduidig en resultaatgericht zijn. Acties van de verschillende instellingen moeten op elkaar zijn afgestemd om zo te voorkómen dat kinderen hun reis naar volwassenheid niet op een goede manier kunnen volbrengen. Wij geven invulling aan de regierol op de volgende wijze.

4.1. bestuurlijke regie

Op bestuurlijk niveau worden door de portefeuillehouders Jeugd en Onderwijs samen met partnerbesturen de koers en de doelen van het integraal jeugdbeleid vastgelegd in de Jeugdagenda. De partijen verbinden zich aan de gezamenlijke ambities en vertalen dit in (prestatie) doelen en de daarbij horende bijdrage. Het is de (verleidings)kunst om ook die partijen mee te krijgen die niet afhankelijk zijn van gemeentelijke financiering/subsidiëring. Met name schoolbesturen zullen hierbij een centrale rol spelen. De bestuurlijke regie van de Jeugdagenda behoort tot de verantwoordelijkheid van de portefeuillehouders Jeugd en Onderwijs. Deze vormen samen met de schoolbesturen, de besturen van de kinderopvangorganisaties, de GGD en Zorggroepgroep ONL de kern van het Strategisch Overleg Jeugd (voorheen Lokale Educatieve Agenda). Afhankelijk van de onderwerpen schuiven andere portefeuillehouders (bijvoorbeeld Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en bestuurlijke vertegenwoordigers van voorzieningen uit de sectoren, welzijn, zorg en werk aan. Ook afstemming met de provincie op bestuurlijk niveau pakt het Strategisch Overleg Jeugd op. Het Strategisch Overleg Jeugd bewaakt de voortgang in het realiseren van de doelstellingen, overziet het overall beleid en formuleert centrale uitvoeringsprogramma's die door de beleidsambtenaren op het niveau van de beleidsregie worden opgepakt.

4.2. beleidsregie

Dit is het niveau van de beleidsambtenaren. De optimale condities voor (keten)samenwerking worden door hen gecreëerd. Door de beleidsvragen te beantwoorden wordt jeugdbeleid ontwikkeld, bijgestuurd of juist versterkt. Het gezamenlijk formuleren van doelen die voor alle betrokken partijen relevant zijn maakt de kans groter dat ze ook gerealiseerd worden. Ook door de partijen die niet een financieringsrelatie hebben met de gemeente. Het is van groot belang om een breed draagvlak te krijgen voor de doelen van het integraal jeugdbeleid. Daarom moet op dit niveau de beleidsambtenaar actief en positief aan het werk met:

- Het verzamelen en vooral delen van informatie over de lokale situatie rond de jeugd en de bestaande voorzieningen;
- Het bewust maken van deze instellingen van de maatschappelijke urgentie van specifieke onderwerpen;
- Het initiëren van nieuwe plannen en maatregelen;
- Het opzetten en versterken van overlegstructuren met en tussen uitvoerende organisaties;
- Het stimuleren en faciliteren van samenwerking en informatie-uitwisseling tussen organisaties;
- Het monitoren van effecten van beleidsmaatregelen.

De beleidsregie wordt uitgevoerd door de beleidsambtenaren jeugdbeleid: het team Jeugd en Onderwijs.

Middels tijdelijke werkgroepen worden actuele thema's van de Jeugdagenda uitgewerkt.

4.3. ketenregie

Dit is het niveau van de uitvoerende instellingen. Bij ketenregie is het doel dat de instellingen zó samenwerken dat daardoor het kind, de jongeren en het gezin sluitende en volledige hulp krijgen. Dit is een continu proces. Hierbij is het belang van het kind het uitgangspunt. De gemeente moet ervoor zorgen dat er afspraken gemaakt worden over de grenzen tussen ketenpartners en over eventuele overlap in werkzaamheden. Ketenregie kan door de gemeente of door één van de uitvoerende partners worden uitgevoerd. De regie over concrete hulp of zorg aan een jeugdige of een gezin wordt zelden door de gemeente uitgevoerd. De gemeente heeft wel de taak (prestatievelid 2 van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning) om deze zorgcoördinatie op casusniveau te regelen. Wij willen de ketenregie beleggen in het Centrum voor Jeugd en Gezin. Voor uitvoerende regie zijn bijvoorbeeld de volgende uitvoeringsgroepen belangrijk: de projectgroepen Brede Scholen (Steenwijk-West, Sint Jansklooster i.o. , Vollenhove i.o.) en Uitvoeringsgroep onderwijsachterstanden, uitvoeringsgroep VVE. Op uitvoerend niveau zal ook een sluitende keten voor scholing en werk en voor lifestyle, inclusief alcoholmatiging, worden ontwikkeld.

4.4. communicatie

Wanneer veel mensen samenwerken is goede informatie en communicatie een voorwaarde. Veel professionals en organisaties zijn betrokken bij het jeugdbeleid. Informatie verloopt vaak mondeling via het netwerk waar professionals of organisaties een onderdeel van zijn. Omdat niet iedereen direct in dit netwerk participeert, ontwikkelt de gemeente een website, waar voor iedereen alle informatie en nieuws over het jeugdbeleid op te vinden is. Omdat een website niet face-to-face contacten kan vervangen, zal ook twee keer per jaar een breed overleg plaatsvinden waarbij uitwisseling en deskundigheidsbevordering centraal staan. Op basis van actuele thema's wordt overleg gevoerd met betrokken organisaties.

4.5. betrekken jongeren en ouders bij het jeugdbeleid

De gemeente organiseert twee activiteiten per jaar met als doel jongeren te betrekken bij gemeentelijk beleid en besluitvormingsprocessen

- Het project "Wegwijs op het Gemeentehuis" laat jongeren in de leeftijd van 14 tot 19 jaar zien hoe gemeentelijk beleid tot stand komt. Het Wegwijsprogramma sluit aan bij de doelstellingen behorende bij het vak maatschappijleer, maar kan ook ingepast worden in de vakken geschiedenis of Nederlands.
- Met de "Kindergemeenteraad" wil het Instituut voor Publiek en Politiek (IPP) gemeenten in de gelegenheid stellen om scholieren uit het basisonderwijs te laten kennismaken met democratische besluitvormingsprocessen.

Nieuw is het periodiek opzetten van jongerenpanels. Dit zijn groepen jongeren die op een thema bijeengeroepen worden. Zo willen we jongeren actief betrekken bij het bedenken van activiteiten gericht op alcoholmatigingsbeleid. Jongeren kunnen onder andere geworven worden via een gerichte oproep en de jongerenwerkers.

Daarbij wordt onderzocht op welke manier we internet bij dit thema kunnen gaan inzetten. De deelname aan de Jeugdkaart is een middel om ouders te vragen naar hun mening over jeugdbeleid.

4.6. jeugdmonitor

Recent zijn de onderzoeken De Jeugdkaart en Prachtjongeren met preventie verschenen. De GGD werkt momenteel aan een nieuwe jeugdgezondheidsmonitor en in basisscholen wordt gewerkt met de Taalmonitor.

Aan de hand van de resultaten die wij willen bereiken, bundelen we de informatie uit deze verschillende monitoren tot één jeugdmonitor. Deze jeugdmonitor laat de resultaten zien van ons jeugdbeleid, alsmede de situatie van de jeugd in onze gemeente.

5. Speerpunten, doelen en activiteiten 2008-2011

We ontwikkelen de Agenda voor de Jeugd aan de hand van de drie ontwikkellijnen waarop we speerpunten en doelen formuleren te weten:

1. Alle kinderen groeien gezond en veilig op
2. Alle kinderen ontwikkelen hun talenten en hebben plezier
3. Alle kinderen dragen hun steentje bij aan de maatschappij en zijn goed voorbereid op hun toekomst

1. Alle kinderen groeien gezond en veilig op

Speerpunten	Doelen	Activiteiten
<p>1. Er is een sluitende en laagdrempelige keten van preventie en zorg waardoor er geen kinderen tussen wal en schip vallen;</p> <p><i>Indicator: in 2010 is er een Centrum voor Jeugd en Gezin</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In 2010 is er een Centrum voor Jeugd en Gezin in Steenwijkerland waarin de vijf preventieve jeugdzorgfuncties en integrale jeugdgezondheidszorg gebundeld aangeboden wordt. ▪ Onderwijszorg en jeugdhulpverlening zijn nauw op elkaar afgestemd. ▪ Ouders, professionals en vrijwilligers worden daar waar nodig ondersteund bij de opvoeding middels laagdrempelige informatie, advies en opvoedingsondersteuning. Men weet de weg. ▪ Jongeren weten waar ze informatie en zorg kunnen halen ▪ Professionals en vrijwilligers zijn deskundig in het vroegtijdig signaleren van problemen, waardoor problemen 	<p>Ontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Instellen stuurgroep en werkgroep t.b.v. ontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin. Een plan is medio 2008 gereed. <p>Onderdelen van het plan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Organisatiestructuur Centrum Jeugd en Gezin ○ Invullen vijf gemeentelijke preventieve jeugdzorgfuncties waaronder: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inventarisatie en evaluatie huidige aanbod en programma's opvoedingsondersteuning ▪ Keuze nieuw aanbod opvoedingsondersteuning gericht op een positief pedagogische opvoedingsstijl bijvoorbeeld Triple P ▪ aanbod aan licht pedagogische interventies waaronder de huidige interventies: <ul style="list-style-type: none"> - Eigen Kracht conferenties - Stevig Ouderschap - Gezinscoaching - Sociale vaardigheidstraining voor leerling basisonderwijs - Logopedie op de basisscholen

	vroegtijdig worden gesignaleerd	<p style="text-align: center;">- Casemanagement</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Advies t.a.v. fysieke en virtuele vormgeving Centrum voor Jeugd en Gezin ○ Evaluatie en advies ten aanzien van buurtnetwerken, J-team, Zorgadviesteams in relatie tot Centrum voor Jeugd en Gezin ○ Afspraken met partners t.a.v. een sluitende zorgketen ○ Start met de pilot Kind in de Kern in Vollenhove en Sint Jansklooster waarbij ervaring opgedaan wordt met een zorgteam waaraan onderwijs en jeugdgezondheidszorg deelnemen. (zie plan Kind in de Kern) ○ Invoering van Elektronisch Kinddossier en de lokale verwijzindex Vis2 voor signalering van risicojongeren. ○ Vis-2 wordt in 2008 in de pilot Kind in de Kern ingevoerd, 2009 uitrol over Steenwijkerland
Speerpunten	Doelen	Activiteiten
<p>2. Kinderen en jongeren hebben een gezonde leefstijl;</p> <p><i>Indicatoren:</i></p> <p>Het alcoholgebruik onder 12-23 jarigen is ten opzichte van de Jeugdkaart 2007 gedaald in 2010</p> <p>Het aantal jeugdigen tussen de 12 en 17 jaar dat de landelijke</p>	<p>Middelengebruik (alcohol, roken, drugs):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er is een preventief aanbod van activiteiten gericht op alcohol met als ambitie geen alcoholconsumptie door jongeren onder de 16 en een matiging van het alcoholgebruik door jongeren van 16 tot en met 23 ▪ Er is een preventief aanbod gericht op overig middelengebruik ▪ 90% van ouders en professionals hebben kennis van het belang van een gezonde leefstijl en stimuleren dit bij hun kinderen 	<p>Middelengebruik (Alcohol, roken, drugs):</p> <p>1 februari 2008 is er een lokaal integraal activiteitenplan middelengebruik gereed en wordt gestart met de uitvoering van concrete activiteiten.</p> <p>In het plan staan de volgende elementen uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vertaling regionaal alcoholmatigingsprogramma "Minder drank, meer scoren" naar de lokale situatie - extra inzet en gerichte opdracht aan jongerenwerk t.a.v. activiteiten gericht op preventie van middelengebruik in de vrijetijdssituatie - vertaling hoofdlijnenbrief alcoholbeleid van het Ministerie van VWS naar lokaal beleid - Integrale programma's gericht op middelengebruik in de vrijetijd, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en de thuissituatie. Mogelijke activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Interventie "De gezonde school en genotmiddelen" basisonderwijs + voortgezet onderwijs ▪ Voorlichting ouders + kinderen

<p>beweegnorm haalt, stijgt van 35% in 2004 naar 40% in 2010</p>	<p>Ketenbeleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het vergroten van de veiligheid in en om de keten ▪ Het verantwoord omgaan met alcoholgebruik en optreden tegen alcoholmisbruik en daarmee samenhangend, het voorkomen en aanpakken van overlastsituaties <p>Overgewicht en bewegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportorganisaties worden betrokken middels BOS bij jeugdbeleid 	<ul style="list-style-type: none"> - Reactiveren project “veilige en gezonde school” voor voortgezet onderwijs <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het project “veilige en gezonde school” wordt op beide scholen voor voortgezet onderwijs weer geactiveerd <p>Onderdelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorlichting en activiteiten gericht op jongeren t.a.v. <ul style="list-style-type: none"> • Pesten, drugs, alcohol, genotmiddelen, veiligheid en agressie, ▪ Voorlichting en ondersteuning voor ouders ▪ personele inzet voor coördinatie: ▪ 0 op 16 ouderavonden begin schooljaar: ▪ Zes opvoedkundige cursussen per leerjaar van 6 avonden ▪ Uitvoeren van het project “IRun2BFit”. <p>Ketenbeleid:</p> <p>Per 1 februari 2008 is het gemeentelijk “ketenbeleid” geformuleerd als onderdeel van het integraal lokaal veiligheidsbeleid.</p> <p>Activiteiten worden uitgewerkt in het lokale alcoholmatigingsprogramma.</p> <p>In dit plan staan concrete activiteiten waaronder een actieve inzet van het jongerenbegeleidingsteams (jongerenwerk, CAD, politie) en betrokkenheid van ouders/verzorgers en jongeren.</p> <p>Overgewicht en bewegen:</p> <p>Alle zesjarigen kunnen gratis in 2008 lid zijn van een sportvereniging</p> <p>Medio 2008 is er een plan van aanpak ten aanzien van overgewicht en beweging.</p>
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er is een sportstimuleringsaanbod ook in de buitendorpen ▪ Kinderen en jongeren worden gestimuleerd tot levenslang bewegen. Kinderen en jongeren worden toegeleid naar sportverenigingen / sportvoorzieningen ▪ Er is een doorgaande lijn op het gebied van voorlichting en activiteiten over voeding en beweging via consultatiebureau, peuterspeelzaal, kinderopvang, buitenschoolse opvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs ▪ Er worden kwalitatief goede gymnastieklessen gegeven 	<p>Onderdelen van dit plan zijn onder andere de volgende activiteiten:</p> <p>Activiteiten in het kader van Buurt Onderwijs Sport (BOS).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ In Steenwijk-West Het Bos-project vindt momenteel plaats in Steenwijk-West en loopt tot en met schooljaar 2009-2010. Het bestaat uit drie arrangementen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Arrangement Onderwijs ○ Arrangement Verlengde schooldag/binnen- en buitenschools ○ Arrangement Buurtsport Evaluatie vindt plaats medio 2008. ▪ Uitbreiding naar de buitendorpen van activiteiten in het kader van Buurt Onderwijs Sport (BOS). Naar aanleiding van de evaluatie medio 2008 wordt een voorstel geformuleerd welke activiteiten in de buitendorpen uitgevoerd kunnen worden in 2009. ▪ Ontwikkeling en uitvoering van het project Stay Tuned in 2008 Stay Tuned is een sportprogramma van gemeente, scholen en sportaanbieders. De campagne biedt media-aandacht, een website, twee vakoverstijgende projectweken rondom bewegen en voeding en bewegen en kunst/cultuur, clinics op vmbo scholen, een energy award en vervolgacties gericht op structureel bewegen. ▪ Ontwikkeling en uitvoering van het project WhoZnext in 2008 De jongerencampagne WhoZnext is erop gericht om jongeren tussen 14 tot 18 jaar niet alleen te laten deelnemen aan sportieve activiteiten, maar ook actief te betrekken bij de opzet en uitvoering daarvan. ▪ Ontwikkeling en uitvoering van een pilot "Lekker Fit op School" op
--	--	--

tenminste één basisschool in de buitendorpen per schooljaar 2008-2009.

Uitbreiden bewegingsonderwijs in primair onderwijs:

- De vakleerkracht lichamelijke oefening ondersteunt de groepsleerkracht met deskundigheidsbevordering.
- Voortgang van scholiersport basisonderwijs
- Alle leidsters van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven scholing aanbieden op sport en bewegen middels methode beweegkriebels.
- consultatiebureau geeft voorlichting aan ouders over bewegen

Uitbreiding Speciaal bewegingsonderwijs en scholing vakleerkrachten

Implementeren en uitbreiden Club Extra naar buitengebieden

Op dit moment wordt door een vakleerkracht in Steenwijk Motorische Remedial Teaching (MRT) gegeven. Voor kinderen die toch een motorische achterstand hebben is Club Extra een alternatief. Voor kinderen buiten de stad Steenwijk is er geen MRT en Club Extra beschikbaar.

- Vakleerkrachten scholen om continuïteit te waarborgen.
- Op basis van onderzoek naar de vraag en resultaten een plan ontwikkelen in 2008 voor uitbreiding MRT en Club Extra naar de buitendorpen.

Centrum voor jongerencultuur De Buze

- Onderzoek naar mogelijkheid om de Buze te ontwikkelen tot een centrum voor naschoolse activiteiten/opvang / huiswerkbegeleiding (brede school Voortgezet Onderwijs)

Extra inzet jongerenwerk

- Formulering heldere opdracht begin 2008 van het jongerenwerk ten aanzien van hun rol in relatie tot het Voortgezet Onderwijs, ketenbeleid, alcoholpreventieplan.

Speerpunten	Doelen	Activiteiten
<p>3. Steenwijkerland heeft aantrekkelijke speelruimten</p> <p><i>Indicator: In 2011 geeft de jongerenkaart aan dat de tevredenheid van ouders en kinderen met speelplaatsen met 10% omhoog is gegaan.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bij de inrichting van de openbare ruimte worden de mogelijkheden voor sport en bewegen meegenomen ▪ Speelplaatsenbeleid wordt ontwikkeld. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Speelplaatsenbeleid wordt ontwikkeld ▪ In 2009 is er een speelplaatsenbeleid

Ontwikkellijn: Alle kinderen ontwikkelen hun talenten en hebben plezier

Speerpunten	Doelen	Activiteiten
<p>1. Het onderwijs, ouders en omgeving werken gezamenlijk aan optimale ontwikkeling van kinderen</p> <p><i>Indicator:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voorschoolse voorzieningen en onderwijs pakken gezamenlijk taalachterstanden adequaat aan, hebben afspraken over de doorgaande lijn, daarbij ondersteund door de omgeving van de school. ▪ Alle kinderen uit de risicogroep nemen deel aan programma's Voor- en Voegschoolse Educatie ▪ Ouders zijn betrokken bij het onderwijs aan hun kinderen en vertonen onderwijsondersteunend gedrag. ▪ Brede Scholen bieden een leerrijke omgeving voor kinderen waardoor 	<p>De activiteiten in het Onderwijsachterstandenplan worden uitgevoerd. (zie OAB plan) Hoofdpunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voortgang Voor- en voegschoolse educatie ▪ Uitbreiding van de voor- en voegschoolse educatie naar nieuwe wijken/dorpen en naar kinderdagverblijven ▪ Vroegtijdig signalering peuterspeelzaal uitbreiden naar kinderdagverblijven ▪ Consultatiebureau screent kinderen op achterstand t.b.v. VVE programma's. ▪ Het gebruik van de taalmonitor wordt verbreed naar alle scholen. ▪ Er wordt een impuls aan de taalontwikkeling in de groepen 7 en 8 van de basisscholen gegeven door middel van het starten van een pilot. ▪ Verrijkingsklas wordt gestart in 2008 <p>Ouderbetrokkenheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voortgang van het Opstapprogramma ▪ Voortgang van Boekenpret 0-2 jaar

	<p>kinderen zich breed kunnen ontwikkelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er zijn geen financiële drempels voor deelname peuters aan peuterspeelzaal en lidmaatschappen verenigingen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lezen Op Kop/(voor)lezen scholen en thuis <p>De activiteiten die ingezet worden voor de schoolbegeleidingsmiddelen zijn:</p> <p>- Leerlingbegeleiding, verdere vormgeven taalmonitor.</p> <p>Start twee Brede Scholen in Vollenhove-St. Jansklooster:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Project inrichten en keuze projectleider, visiedocument, activiteitenplan, waarin VVE, naschoolse activiteiten en ouderbetrokkenheid zijn meegenomen. <p>Diepte onderzoek in Giethoorn en Oldemarkt naar behoefte brede school</p> <p>In 2008 vindt doorontwikkelen plaats van de Brede School Steenwijk-West zowel fysiek als inhoudelijk</p> <p>Herijking minimabeleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorgesteld wordt om uit de bijzondere bijstand de vergoeding voor deelname aan peuterspeelzaalwerk met ingang van 1 januari 2008 te verhogen tot 75% van de werkelijke kosten, zijnde € 30,- per maand met een maximum van € 360,- op jaarbasis. ▪ De vergoeding voor schoolkosten Voortgezet Onderwijs wordt per 1 januari 2008 verhoogd van 140 naar 160 euro. ▪ De vergoeding van het declaratiefonds zoals lidmaatschap van verenigingen wordt verhoogd van 90 naar 125 euro per gezinslid per jaar. ▪ Met ingang van 1 januari 2008 komen de kosten voor aanschaf van een computer met toebehoren door de minima voor vergoeding in aanmerking tot een maximum van 900 euro.
--	--	--

Ontwikkellijn: Alle kinderen dragen hun steentje bij aan de maatschappij en zijn goed voorbereid op hun toekomst

Speerpunten	Doelen	Activiteiten
<p>1. Alle kinderen zitten op school. Wanneer kinderen werken, hebben ze een startkwalificatie of volgen een leertraject.</p> <p>Indicator: <i>het aantal kinderen met een startkwalificatie of in een leertraject</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voortijdig schoolverlaten wordt aangepakt en zo mogelijk voorkomen, ▪ Er is een sluitende ketenaanpak onderwijs en werk ▪ Er is voldoende leerplichtformatie conform de landelijke normen ▪ Er is begeleiding bij beroepskeuze- en aansluitingsproblematiek; ▪ Er is goede begeleiding bij (dreigende) uitval waarbij vaak verschillende problemen aan de orde zijn; ▪ Er is voldoende aanbod van programma's gericht op scholing, begeleiding en arbeid voor het alsnog halen startkwalificatie. ▪ Er zijn plekken op de arbeidsmarkt of beschermde werkplekken voor jongeren die nooit een startkwalificatie behalen. ▪ Leerkrachten in het VO krijgen deskundigheidsbevordering t.a.v. signaleren van problemen en begeleiding van leerlingen; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voortgang uitvoering van Time-out/rebound. <p>In 2008 worden de volgende thema's uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leerlingen die dreigen vast te lopen of ernstig verstorend gedrag vertonen, worden gedurende een periode van (indicatief) 8 weken intensief begeleid en voorbereid op terugkeer naar hun klas of plaatsing in een ander schooltype, al dan niet op een andere school. ▪ Begroting niveau-1 en niveau-2 in Steenwijk Doel is dat alle jongeren een startkwalificatie behalen. Gedachte achter het behalen van de startkwalificatie is dat je voldoende gekwalificeerd moet zijn om een plek op de arbeidsmarkt te vinden en dat het hebben van werk een belangrijke voorwaarde is om maatschappelijk te participeren. ▪ Onderzoek naar mogelijkheden en besluitvorming t.a.v. voortbestaan Project Fiets Werk Opleiding (FWO) in 2008 Fiets Werk en Opleiding (FWO) is een leerwerkplaats. Doel is het realiseren van een situatie waarbij met gerichte scholing, sociale activering en arbeidsgewenning leerplichtigen en voortijdig schoolverlaters weer terug kunnen keren naar school of deel kunnen nemen aan de arbeidsmarkt. ▪ Middels regionale samenwerking wordt een notitie ontwikkeld voor de portefeuillehouders met activiteiten gericht op leerplicht en RMC ▪ Ontwikkeling en uitvoering van leer- en leerwerktrajecten ▪ In overleg met scholen ontwikkeling van goede begeleiding bij beroepskeuzes ▪ Ontwikkelen van een sluitende keten door invoering van het Waddenmodel. Dit is een model voor een sluitende aanpak om te voorkomen dat jongeren in de

		<p>leeftijdscategorie van jongeren dan 18 jaar tot en met 22 jaar zonder startkwalificatie starten op de arbeidsmarkt en/of werkloos zijn. Het betreft een samenwerking tussen en regie van organisaties die is gestructureerd en vastgelegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Deskundigheidsbevordering en uitbreiding capaciteit en inzet leerlingbegeleiding in het voortgezet onderwijs van 0,6 fte naar 1 fte Verhogen capaciteit leerlingbegeleiding om alle leerlingen die dreigen vast te lopen, tijdig te herkennen en te helpen. De leerlingbegeleiding versterken en inzetten ommedewerkers sterker te maken in het herkennen van en omgaan met problemen van leerlingen. Het is van belang dat deze leerlingbegeleiding verzorgd blijft worden door bureau jeugdzorg, omdat daarmee de indicering van zorgleerlingen slagvaardig ter hand kan worden genomen en “hulplijnen” kort gehouden kunnen worden.
Speerpunt	Doel	activiteit
<p>2 . Kinderen worden begeleid naar zelfstandig en actief burgerschap</p> <p><u>Indicator:</u> <i>Gebruik door scholen van een methode voor sociaal emotionele vorming</i></p> <p><i>Het aantal kinderen dat een maatschappelijke stage volgt</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Scholen (basis en voortgezet onderwijs) hebben een visie en beleid ten aanzien van het bevorderen van actief en zelfstandig burgerschap en vertalen dit in activiteiten middels het uitvoeren van programma's zoals Kanjers, Leefstijl of andere programma's gericht op sociaal emotionele vaardigheden ▪ Alle leerlingen in het Voortgezet Onderwijs lopen één keer een maatschappelijke stages. ▪ Relatie tussen opleidingen, scholen en bedrijfsleven wordt vormgegeven 	<p>Maatschappelijke stages Op beide scholen voor voortgezet onderwijs wordt invulling gegeven aan “de maatschappelijke stage”. Centraal idee daarvan is dat jonge mensen door middel van vrijwilligerswerk, actief betrokken raken bij de samenleving. Doel is om alle leerlingen minimaal één keer in hun schoolloopbaan te laten deelnemen aan een maatschappelijke stage. Daarbij gaat het per jaar om ca 400 leerlingen. In de komende jaren willen de beide scholen voor voortgezet onderwijs de maatschappelijke stage verder vorm geven.</p> <p>Uitvoeren van plan van aanpak voor peermediation op RSG Trompmeester</p>

6. Financiën

De financiën staan in bijgaande overzicht.

Activiteit	budget	Beschikbaar 2008	Beschikbaar 2009	Beschikbaar 2010	Beschikbaar 2011
Algemeen					
Ontwikkelen van een jeugdmonitor inclusief Jeugdkaart	stelpost		10.000	-	10.000
Betrekken van jongeren	p.m.				
Betrekken van ouders	p.m.				
Website Jeugdagenda	p.m.				
2 keer per jaar bijeenkomsten met partners op het terrein van jeugdbeleid	p.m.				
Alle kinderen groeien gezond en veilig op					
Activiteit					
budget					
Beschikbaar 2008					
Beschikbaar 2009					
Beschikbaar 2010					
Beschikbaar 2011					
ontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin	stelpost	50.000			
Coördinatie zorgstructuur / Secretariaat zorgoverleggen	structureel	24.185	24.185	24.185	24.185
Pilot Kind in de Kern / ontwikkeling buurtnetwerken/zorgstructuur-Vollenhove Sint Jans klooster	stelpost	25.300	25.300	25.300	25.300
Vis-2 wordt ingevoerd	Eenmalig Provinciaal startbudget	50.497			
Invulling functies preventief jeugdbeleid	stelpost	88.000	60.000	60.000	60.000
Sociale vaardigheden voor leerling basisonderwijs		11.750 (zorggroep ONL)			
Logopedie	structureel	116.000	116.000	116.000	116.000
Activiteiten in het kader van Regionaal project Jeugd en Alcohol					
"Minder drank meer scoren!" Basispakket wordt regionaal gefinancierd. Extra activiteiten uit eigen gelden	stelpost	10.000	10.000	10.000	10.000
Voorlichtingsbijeenkomst voor ouders / alcohol en opvoeding	Regionaal budget				
Interventie "de gezonde school en genotmiddelen"	Regionaal budget				
voorlichting ouders en kinderen via brief en flyers	Regionaal budget				
Activiteiten i.h.k. leefstijl:					
Veilige en gezonde school inclusief IRun2BFit (op CSG Eekeringe + RSG Trompmeesters)		38.250,-			
Lekker Fit op School (pilot op tenminste 1 basisschool in buitendorpen)		20.000,-			
Stay Tuned		5.000,-			
WhoZnext		1.500,-			
Gratis lidmaatschap 6 jarigen in 2008 van sportverenigingen		50.000	50.000	50.000	50.000
Ambulant jongerenwerk	structureel	171.402	171.402	171.402	171.402

Uitbreiding en herpositioneren Ambulant jongerenwerk	stelpost	80.000	80.000	80.000	80.000
Doorontwikkeling centrum voor jongerencultuur De Buze (a. podiumkunsten en b. jongerencultuur)	Structureel	41.000 41.000	41.000 41.000	41.000 41.000	41.000 41.000
Regionaal project Ketenbeleid	Stelpost	30.000	30.000		
Activiteit	Budget	Beschikbaar 2008	Beschikbaar 2009	Beschikbaar 2010	Beschikbaar 2011
Uitbreiden bewegingsonderwijs in primair onderwijs	stelpost	10.000	17.000	20.000	20.000
Uitbreiding Speciaal bewegingsonderwijs en scholing vakleerkrachten					
Implementeren en uitbreiden club extra naar buitendorpen	p.m.	Pm	Pm	Pm	Pm
Alle leidsters van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	p.m.	Pm	Pm	Pm	Pm
scholing aanbieden op leefstijl en bewegen	p.m.	Pm	Pm	Pm	Pm
Voorlichting leefstijl en bewegen via consultatie bureau	p.m.	Pm	Pm	Pm	Pm
Uitvoeren Activiteiten in het kader van Buurt Onderwijs Sport (BOS) (zie plan)	Rijk en Struc tureel gemeente	27.340 (VWS) 27.340 (gemeente)	27.340 (VWS) 27.340 (gemeente)	15.950 (VWS) 27.340 (gemeente)	
Ontwikkeling speelplaatsenbeleid	p.m.	Pm	Pm	Pm	Pm
Alle kinderen ontwikkelen hun talenten en hebben plezier					
Activiteit	budget	Beschikbaar 2008	Beschikbaar 2009	Beschikbaar 2010	Beschikbaar 2011
Uitvoeren activiteiten in het kader van OnderwijsAchterstandenBeleid (zie plan)	OAB	222.830,--	222.830,--		
Invoering VVE naar Vollenhove Sint Jansklooster	OAB	75.000	75.000	75.000	75.000
Start twee Brede Scholen in Vollenhove-St. Jansklooster	OAB	105.000,--	105.000,--	105.000,--	
Uitvoering coördinatie Brede School Steenwijk West	OAB	Zie budget BOS	Zie Budget Bos	Zie budget Bos	27.340
Impuls taalontwikkeling groepen 7 en 8 alle basisscholen - start pilot	Kosten 50.000				
Schoolbegeleiding: Leerlingbegeleiding en verdere vormgeving taalmonitor basisonderwijs	structureel	146.000	146000	146000	146000
Uitbreiding leerlingbegeleiding Voortgezet Onderwijs	25.200				
Alle kinderen dragen hun steentje bij aan de maatschappij en zijn goed voorbereid op hun toekomst					
Activiteit	Kosten	Beschikbaar 2008	Beschikbaar 2009	Beschikbaar 2010	Beschikbaar 2011
Activiteiten in het kader van Voorkomen Schooluitval:	stelpost	50.000	50.000		
Uitvoering van Time-Out / Rebound	31.190 60.040				
Activiteiten in het kader van Alle jongeren een startkwalificatie (niveau 1 en 2)					
Ontwikkeling en uitvoering van leer- en leerwerktrajecten zoals Project Fiets Werk Opleiding (FWO)	p.m.				
Uitbreiding leerplicht	structureel	46.000	46.000	46.000	46.000
Ontwikkeling van een sluitende keten door invoering waddenmodel	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Maatschappelijke stages	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitvoering plan van aanpak Peer-mediation RSG Trompmeesters	17.700				

Bijlage: De jeugd van nu: een verkenning van de huidige situatie.

Opvoeden en opgroeien

Opvoeden is weer een belangrijk thema in onze samenleving, ook in Steenwijkerland. Opvoeden in onze complexe samenleving is niet altijd even gemakkelijk. Aan de ene kant moeten opvoeders steun geven, aan de andere kant grenzen stellen en duidelijk maken waarom deze grenzen belangrijk zijn. Niet alle opvoeders hebben voldoende de kennis en vaardigheden om kinderen op te voeden in een positief pedagogische en grenzenstellende opvoedingsstijl. Oudere kinderen en hun ouders begrijpen elkaar niet altijd waardoor gesprekken soms op ruzie uitlopen. Ouders willen meer informatie over de gezondheid van hun kind en over het gebruik van genotmiddelen. Hoe ouder de kinderen, hoe meer voorlichting, hulp of advies op het gebied van opvoeding op prijs wordt gesteld.

Ouders blijken ook niet altijd op de hoogte van de problemen van hun kinderen. Het vroeg betrekken van ouders wanneer er problemen gesignaleerd worden is belangrijk. Professionals geven aan dat de zorgketen nog versterkt kan worden door eerder problemen adequaat te signaleren, kennis van de sociale kaart voor hulp en ondersteuning, minder wachtlijsten, betere overdracht van het consultatiebureau, en helderheid over wie probleem eigenaar is. Er is een concentratie zijn van probleemgezinnen, die niet door de hulpverlening bereikt worden. Speciale aandacht is nodig voor de gesloten cultuur en de voorzieningen in het buitengebied. Het gebied van Steenwijkerland is uitgestrekt met veel kleine kernen. Professionals van verschillende organisaties maken zich meer dan gemiddeld zorgen over de ontwikkeling van kinderen in Vollenhove en St. Jansklooster.

Jongeren zelf geven aan dat eenzaamheid een probleem is en dat pesten geregeld voor komt. Er is een groep jongeren met meervoudige problemen. Ook is er een groep jongeren van 18+ met financiële problemen.

Gezonde leefstijl

Het aantal kinderen dat computert of televisie kijkt neemt toe. Ook in Steenwijkerland is er een toename van kinderen met overgewicht. Overgewicht bij kinderen ontstaat in de meeste gevallen door een combinatie van verkeerde voedingsgewoontes en te weinig beweging. De aanbevolen dagelijkse consumptie van groente en fruit wordt door veel kinderen niet gehaald. Gezond gedrag wordt te weinig bevorderd. Veel ouders vinden het aanbod van activiteiten matig of slecht. Onduidelijk is of er financiële drempels zijn voor deelname aan activiteiten.

Het alcoholgebruik onder 12 tot 15 jarigen is sterk toegenomen en hoger dan gemiddeld in de regio IJssel-Vecht. Ouders een grote invloed hebben op het alcoholgebruik van hun kinderen. Er zijn ouders die onvoldoende kennis en vaardigheden bezitten om adequaat om te gaan met het alcoholgebruik van hun kinderen. Ouders hebben een tolerante houding ten aanzien van het gebruik van alcohol door hun kinderen. Ook hier speelt weer het moeilijk vinden om grenzen te stellen of ouders geven zelf geen goed voorbeeld als het gaat om hun eigen alcoholgebruik.

Fysieke omgeving en veiligheid op straat

De tevredenheid met de speelvoorzieningen en de veiligheid die kinderen ervaren op straat is laag.

Ontwikkeling van kinderen

Een hoge verwachting van kinderen en onderwijsondersteund gedrag van opvoeders is één van de belangrijkste voorwaarden voor een optimale

ontwikkeling van kinderen. Gesignaleerd wordt dat de verwachtingen die ouders en professionals hebben van kinderen vaak laag is.

Voor 13% van de kinderen wordt aangegeven dat zij taalproblemen hebben en dat zij “soms” of “vaak” slecht spreken. 15% van de ouders zou over spraak- en taalproblemen meer informatie willen of hulp of advies ontvangen.

Meer dan een kwart (27%) van de kinderen heeft volgens ouders soms of vaak geen zin om naar school te gaan. In Steenwijk hebben in 2005 meer kinderen volgens ouders soms of vaak slechte schoolresultaten dan in 2000 en hebben meer kinderen problemen met hun zakgeld dan in 2000.

Veel kinderen maken gebruik van peuterspeelzalen en kinderopvang. Wel vindt men dat er te weinig aanbod is aan buitenschoolse activiteiten vooral in het buitengebied. Dat wat geboden wordt sluit niet altijd aan. De afstand en bereikbaarheid van voorzieningen vormt een probleem.

Maatschappelijke participatie en het behalen van een startkwalificatie

In sociaal-economisch opzicht kent Steenwijkerland een aantal achterstanden. De werkloosheid is (in 2006) hoger dan het Nederlandse gemiddelde en ook hoger dan in enkele omliggende gemeenten. Dat betekent dat de banenkans voor jongeren in Steenwijkerland lager is. De arbeidsparticipatie is in Steenwijkerland lager dan landelijk, dat geldt ook voor jongeren. Bijna 30% van de beroepsbevolking heeft lagere onderwijsniveaus; in Nederland is dit 25%. Begin 2007 waren er in Steenwijkerland ruim 1.300 werklozen (CWI-gegevens), waarvan 35 jonger dan 23 jaar. Het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden was in Steenwijkerland (in 2003) 26.800,00 euro, in Nederland 29.000,00. Het aandeel huishoudens met een laag inkomen was in Steenwijkerland 8%; in Nederland 9%. Er zijn 14 (nieuwe) voortijdig schoolverlaters tot 18 jaar gemeld. Het aantal nieuwe RMC-meldingen (jongeren vanaf 18 jaar) was 97. Op het totale aantal

jongeren van 12 t/m 22 jaar (6.050) is het percentage nieuwe Voortijdig schoolverlaters 1,8%. Dat is vergeleken bij de landelijke cijfers laag, namelijk landelijk is het 5%. Reden is het lage percentage allochtonen in Steenwijkerland. Verreweg de meeste schoolverlaters komen uit Steenwijk, met name uit Steenwijk-West, de Oostermeenthe, Gagels en binnenstad van Steenwijk. Ook St. Jans klooster heeft relatief veel voortijdig schoolverlaters. Gedragsproblematiek, cognitieve vaardigheden en een gebrek aan motivatie zijn veel voorkomende oorzaken voor schoolverlaten. Er is een sterke samenhang tussen Voortijdig schoolverlaten en sociale problematiek. Bij de uitval in het MBO ligt mogelijk een accent op beroepskeuzeproblematiek; in het VMBO op psychosociale problematiek

De meeste leerlingen vallen uit in de leeftijd 17 en 18 jaar. De leerlingen uit het MBO (met name BOL) vormen de grootste groep uitvallers. Veel schoolverlaters komen uit éénoudergezinnen of hebben zelf een gezin.

Voor een (licht stijgend) aantal leerlingen is het theoretisch gehalte van het VMBO een belemmering om een VMBO-diploma van de basisberoepsgerichte leerweg te behalen. Dat diploma is nodig om door te kunnen stromen naar niveau-2 van het MBO. Daarnaast zijn er in het praktijkonderwijs jongeren die zich zo goed ontwikkelen, dat ze best in staat zouden zijn om onderwijs op niveau-1 van het MBO te volgen (wel vaak met intensieve begeleiding).

Volgens het CWI is er in het voedingsgebied van de Steenwijker scholen een aanzienlijke groep jongeren zonder startkwalificatie. Vaak wordt, met wisselend succes, geprobeerd om deze jongeren via de AKA-klas van het Drenthe College alsnog aan een startkwalificatie te helpen.

Er is een aantal leerlingen dat er wel in slaagt om een diploma van het basisberoepsgerichte VMBO te behalen, maar daarna grote moeite heeft om in het MBO (Meppel, Heerenveen, Hoogeveen of Zwolle) een startkwalificatie (niveau-

2) te behalen. Vaak lukt het die jongeren niet om de overstap naar een veel grotere school “ver weg” te jongeren lopen het risico uit te vallen. Voor een groep kinderen levert de overstap van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs en van VMBO naar MBO problemen op. Dit zijn de kritieke momenten in het leven van kinderen.

Betere registratie van redenen van schooluitval, soort begeleiding en resultaten is nodig om meer inzicht te krijgen in aard van problematiek, benodigd instrumentarium en effectiviteit van de begeleiding. De leerplichtfunctionaris en RMC-consulent constateren een gebrek aan mogelijkheden voor opvang en gespecialiseerde begeleiding. Het gaat om dagbesteding voor jongeren die tijdelijk niet naar school kunnen en dagopvang in combinatie met hulpverlening. Voorzieningen als opleidingen op niveau 1 en 2, begeleidingstrajecten en dagopvang zijn in Steenwijk onvoldoende aanwezig.

De formatie voor leerplichthandhaving en mogelijk ook RMC-uitvoering, is onder de norm. De eenmansposities maken het werk bovendien kwetsbaar. Er zijn vraagtekens bij de benodigde structuur voor beleid en organisatie rond voortijdig schoolverlaten. Het is niet altijd duidelijk waar regie en

verantwoordelijkheid liggen als het gaat om de uitvoering projecten voor dagbesteding en andere trajecten in het kader van leerplicht/Voortijdig Schoolverlaters. Er is overleg tussen CWI, leerplichtambtenaar (tot 18 jaar) en RMC-consulent (vanaf 18 jaar). De afstemming IGS en CWI is nog niet optimaal. Samenwerking van leerplicht en RMC met CWI, en met ROC's is van belang. Er is geen goede aansluiting vanuit het BOL-onderwijs bij de daadwerkelijk opleiding. Door het bedrijfsleven, met name kleine bedrijven, wordt aangegeven dat er een tekort aan vakmensen is. Werkgevers van grote bedrijven vinden een slechte motivatie en minder goede werkhouding en gedrag (arbeidsritme, omgaan met bedrijfscultuur) een groter probleem dan het ontbreken van beroepsvaardigheden. Grote bedrijven bieden namelijk vaak zelf interne scholing.

De capaciteit van de leerlingbegeleiding in het voortgezet onderwijs is te klein om alle leerlingen die op een of andere wijze dreigen vast te lopen, tijdig te herkennen en te helpen. Daarnaast willen de scholen voor voortgezet onderwijs leerlingbegeleiding willen gebruik om binnen de scholen de medewerkers sterker te maken in het herkennen van en omgaan met problemen die leerlingen hebben.